INFORMATIENOTA VOOR DE RAAD

Nummer: 225

Portefeuille**:**	Jeugdzorg, onderwijs, emancipatie en integratie en kunst en cultuur en gemeentelijk vastgoed
Programma:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
Datum	29 juni 2021

Onderwerp: Regioplan Laaggeletterdheid 2021 - 2024

DE RAAD NEEMT KENNIS VAN:

1. Het Regioplan Laaggeletterdheid 2021-2024, waarin wordt weergegeven waar de regio zich de komende vier jaar op gaat richten om laaggeletterdheid terug te dringen en hoe zij dit vorm gaan geven.

Aanleiding

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het organiseren van een passend opleidingsaanbod voor hun laaggeletterde inwoners. Om dit te realiseren ontvangen zij op basis van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) een specifieke uitkering die via de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio wordt verstrekt. Het gaat hierbij om niet-inburgeringsplichtige inwoners. Almere is de centrumgemeente voor de arbeidsmarktregio Flevoland, hieronder vallen verder de gemeenten: Dronten, Noordoostpolder, Urk en Lelystad. De afspraak tussen de VNG en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) is dat de regio's voor de periode tot en met 2024 een regionaal plan opstellen. Het regioplan is opgesteld door de vijf gemeenten samen, met ondersteuning van bureau 'Goed geschud'**.** De Stichting Lezen & Schrijven, Bibliotheeknetwerk Flevoland en een groot aantal netwerkpartners (zoals ROC en Huis voor Taal) hebben bij het opstellen meegedacht. Het plan is vervolgens in een bestuurlijk overleg met de verantwoordelijke wethouders doorgenomen. Gedurende de looptijd van het Regioplan zullen de wethouders jaarlijks de stand van zaken bespreken.

De doelstellingen uit het regioplan komen voort uit de bestuurlijke afspraken tussen de VNG en het ministerie van Onderwijs, cultuur en wetenschap (2020-2024). Deze bestuurlijke afspraken betreffen:

- integraal werken in het sociaal domein;
- hoger bereik van mensen met Nederlands als eerste taal (NT1);
- betere monitoring en;
- een kwaliteitsimpuls.

De VNG heeft de bestuurlijke afspraken medio 2020 opgezegd vanwege te veel bureaucratie en geen zekerheid over de jaarlijkse indexering, maar de gemeenten werken door middel van een regioplan wel door aan de gestelde doelen.

Regioplan
Iedere gemeente heeft het aanbod aan cursussen en trainingen voor mensen die laaggeletterd zijn ingericht op een manier die past bij de lokale situatie. Het Regioplan richt zich op thema's waarbij een regionale aanpak meerwaarde heeft. De keuze viel op de thema's 'taal en werk', 'taal en gezondheid' en 'taal en opvoeding'. Een belangrijke reden hiervoor is de wens regionaal opererende organisaties te betrekken (denk aan werkgevers, Leerwerkloket, GGD, Bibliotheeknetwerk Flevoland). Het regionale beleid richt zich op anderstalige inwoners (NT2) én op inwoners met Nederlands als moedertaal (NT1). Voor beide groepen, maar met name bij de NT1 groep rust er een groot taboe op laaggeletterdheid. De NT1 groep krijgt daarom extra aandacht, om meer mensen te bereiken.

In het Regioplan zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:
- In iedere gemeente is een onafhankelijke en herkenbare plek voor taalvragers (en doorverwijzers)
- Er is in alle gemeenten een overzichtelijk en actueel overzicht van het aanbod
- Er worden taalcursussen aangeboden op de werkvloer
- Zorgprofessionals worden toegerust om laaggeletterdheid te signaleren en door te verwijzen
- De gemeenten communiceren zelf in duidelijke taal
- Implementatie van een gezamenlijke monitoring (output en effecten)

Om centrumgemeenten te ondersteunen bij de coördinatie en uitvoering van de regionale plannen verstrekt het Rijk vanaf 2020 extra middelen. Dit gebeurt via een decentralisatie uitkering aan de centrumgemeenten. De middelen worden ingezet ten behoeve van de doelstellingen uit het regioplan, die voortkomen uit de bestuurlijke afspraken. De resultaten van de besteding van deze extra middelen worden de komende jaren in samenspraak met de VNG gemonitord. Hierbij wordt vooral gekeken of de middelen daadwerkelijk ten goede zijn gekomen aan de doelgroep en een aantoonbare groei van het bereik.

Lelystadse aanpak
Er is binnen Lelystad een sterke taalinfrastructuur aanwezig. Dit is grotendeels tot stand gekomen door de oprichting van het Huis voor Taal (samenwerking tussen Welzijn Lelystad en de Flevomeer Bibliotheek). Hier komt het brede taalaanbod samen. Daarbij is er een goede samenwerking tussen het Huis voor Taal (non-formeel aanbod) en ROC (formeel taalaanbod).

Het regioplan sluit goed aan bij de lokale focus, namelijk:
- Signaleren van laaggeletterdheid bij de NT1-doelgroep en doorverwijzen
- Laagtaalvaardige Lelystedelingen krijgen de juiste ondersteuning om meer basisvaardigheden te ontwikkelen.
- Heldere taal in de communicatie vanuit de gemeente naar inwoners.

Vervolg
Na vaststelling van het Regioplan door de vijf colleges zal bureau 'Goed Geschud' als kwartiermaker zich in de periode tot en met oktober 2021 bezig gaan houden met het opstellen van plannen van aanpak per doelstelling, inclusief een tijdpad. De vijf gemeenten dragen zorg voor de uitvoering ervan. De kosten voor het uitvoeren van de doelstelling vallen binnen de WEB-middelen en de voor laaggeletterdheid toegekende decentralisatie-uitkering.

BIJLAGEN
1. Regioplan Laaggeletterdheid 2021 – 2024